

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI

Către,

Consiliul de Supraveghere al C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.,

Directoratul C.N.T.E.E. Transelectrica S.A.

Referitor la: publicarea pe pagina de internet a CNTEE "Transelectrica" S.A. a scrisorii de așteptări

Având în vedere cererea de completare a ordinii de zi a Adunării Generale Ordinare a Acționarilor CNTEE "Transelectrica" S.A. din data de 31 iulie/03 august 2020, formulată prin adresa nr. 20/15058/AT/10.07.2020, vă rugăm să publicați pe pagina de internet a companiei dumneavoastră **scrisoarea de așteptări pentru CNTEE "Transelectrica" S.A.** (Anexă).

Cu stimă,

Secretar General al Guvernului

Antonel TĂNASE

SCRISOARE DE AȘTEPTĂRI

PRIN CARE SUNT STABILITE DEZIDERATELE ACȚIONARILOR PRIVIND PERFORMANȚELE CNTEE TRANSELECTRICA S.A. ȘI ALE CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE ȘI DIRECTORATULUI ACESTEIA PENTRU O PERIOADĂ DE 4 ANI

Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului (SGG), în calitate sa de acționar majoritar și de autoritate publică tutelară, prin structura sa de guvernare corporativă, a redactat prezenta scrisoare care stabilește așteptările acționarilor privind performanțele CNTEE Transelectrica S.A. și ale organelor de administrare și conducere ale acesteia, pentru o perioadă de 4 ani. Acestea trebuie să fie văzute în contextul în care statul prin Secretariatul General al Guvernului dorește o îmbunătățire continuă a performanței și guvernării întreprinderilor publice din portofoliul său, precum și crearea unei relații de cooperare bazate pe încredere reciprocă, cu respectarea principiilor transparenței, responsabilității, eficienței economice și profitabilității Companiei.

Prezentul document a fost redactat în temeiul prevederilor O.U.G. nr.109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, modificată și aprobată prin Legea nr.111/2016 și ale Normelor metodologice de aplicare a O.U.G. nr.109/2011, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin H.G. nr.722/2016.

I. Rezumatul contextului strategic în care CNTEE Transelectrica S.A. funcționează

I.1 Prezentarea societății

CNTEE Transelectrica S.A. este o companie de interes național și strategic cu 58,69% capital de stat, aflată sub autoritatea Secretariatului General al Guvernului, fiind operatorul de transport și de sistem din România, cu un rol cheie pe piața de energie electrică din România. Acțiunile CNTEE Transelectrica S.A. sunt listate la Bursa de Valori București.

Capitalul social subscris al Companiei este de 733.031.420 lei, integral vărsat.

Compania administrează și operează sistemul electroenergetic de transport din România și asigură schimburile de electricitate cu țările atașate, ca membru al ENTSO-E¹ (Rețeaua Europeană a Operatorilor de Transport și Sistem pentru Energie Electrică) și este responsabilă pentru transportul energiei electrice, funcționarea sistemului și a pieței de energie electrică, precum și a siguranței Sistemului Electroenergetic Național (SEN). De asemenea, reprezintă principala legătură dintre cererea și oferta de electricitate, echilibrând permanent producția de energie cu cererea.

CNTEE Transelectrica S.A. are 5 filiale, dintre care una, respectiv Icemenerg Service este în faliment. Societatea „Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale” SA – OPCOM SA a fost

¹ Înființată prin unificarea asociațiilor Operatorilor de Transport și de Sistem din Europa (UCTE, ETSO, NORDEL, BALTSO, UKTSOA, ATSOI), ENTSO-E a apărut ca o cerință a Pachetului legislativ III energie (Directiva nr.72/2009, Regulamentul nr.713/2009 și Regulamentul nr.714/2009), pentru a întări cooperarea și coordonarea între Operatorii de Transport și de Sistem europeni (43 de companii din 36 de țări) în vederea asigurării unei funcționări sigure și în parametrii de calitate a sistemelor electroenergetice interconectate sincron, a gestionării unui acces eficient și transparent la rețelele de transport transfrontaliere, a integrării piețelor de energie electrică la nivel regional și ulterior european (IEM) și pentru a asigura o planificare coordonată și eficient orientată spre viitor a sistemului de transport al energiei electrice în cadrul comunității, cu respectarea obiectivelor de mediu.

înființată în baza HG nr.627/2000, ca filială al cărei acționar este CNTEE Transelectrica S.A. Misiunea societății constă în asigurarea unui cadru organizat de desfășurare a tranzacțiilor comerciale pentru energie electrică. Societatea pentru Servicii de Mentenanță a RET, SMART S.A., a fost înființată prin reorganizarea CNTEE Transelectrica S.A., ca filială deținută integral de aceasta, conform HG nr. 710/2001. SMART S.A. are ca obiect de activitate efectuarea de revizii și reparații la echipamentele primare și secundare din rețelele electrice, măsurători și remedierea incidentelor la instalațiile electrice. Filiala FORMENERG S.A. are ca obiect de activitate instruirea personalului din sectorul energetic. FORMENERG S.A. a fost înființată la data de 1 aprilie 2002 ca filială deținută în proporție de 100% de CNTEE Transelectrica S.A. Principala sursă de venituri a FORMENERG S.A. este reprezentată de serviciile prestate către CNTEE Transelectrica S.A. Societatea TELETRANS S.A. este o filială care are ca principal obiect de activitate asigurarea de servicii de comunicații și IT pentru administrarea rețelelor electrice de transport.

Una din provocările majore ale perioadei următoare, în contextul aplicării legislației comunitare în domeniu, îl constituie implementarea Codurilor europene de rețea (8 coduri cu statut de regulament-legislație direct aplicabilă la nivel național), documente complexe care reglementează aspecte ale funcționării sistemelor electroenergetice interconectate la nivel paneuropean și ale armonizării și integrării piețelor naționale de energie electrică în piața unică europeană de energie, având perioade de implementare între 18 luni și 6 ani. În cadrul structurilor ENTSO-E, CNTEE Transelectrica S.A. este activ implicată în implementarea coordonată la nivel regional și pan-european a acestor reglementări.

De la începutul procesului de liberalizare (anul 2000 – separarea activităților monopoliste de cele comerciale), societatea OPCOM (operatorul pieței de energie electrică din România, filială a CNTEE Transelectrica S.A.), administrează o piață zilnică. Operatorul pieței asigură prețul de referință și accesul concurențial, transparent, nediscriminatoriu la energia electrică. În anul 2005 au fost lansate mecanisme noi de tranzacționare spot (piața pentru ziua următoare) la OPCOM, permitând ofertare bilaterală vânzare-cumpărare, care asigură până în prezent cea mai bună lichiditate în estul Europei. În același an a fost creată la OPCOM o platformă de tranzacționare care furnizează licitații publice (PCCB-Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale) pentru contracte forward fizice. Începând din 2007 au fost proiectate licitațiile electronice (PCCB-NC, Piața Centralizată a Contractelor Bilaterale-Negociere Continuă) pentru contracte de 1 MW săptămânale, lunare, trimestriale, anuale pentru bază, vârf și gol în vederea sporirii performanțelor acestei platforme. Din anul 2008, OPCOM furnizează serviciul de contraparte în Piața pentru Ziua Următoare.

Volumul mare al instalațiilor din RET (Rețeaua Electrică de Transport) necesită lucrări de re tehnologizare/modernizare și mentenanță majoră, justifică un efort investițional și financiar sporit, motivat și de menținerea standardelor de calitate impuse de reglementările tehnice și standardele existente, respectiv de funcționarea interconectată cu sistemul european ENTSO-E. În vederea stabilirii ordinii de prioritate a acțiunilor de re tehnologizare/modernizare și mentenanță majoră, a fost realizată o analiză pe baza următoarelor criterii: starea tehnică (vechimea instalațiilor) și importanța acestora. Investițiile efectuate până în prezent în RET au dus la realizarea unei infrastructuri de conducere prin dispecer și la funcționarea pieței de electricitate (rețea de fibră optică, sistemul EMS-SCADA, sistemul de telecontrolizare a energiei electrice tranzacționate pe piața en-gros. Planul de dezvoltare a RET pentru perioada 2016-2025 are ca obiective modernizarea rețelei prin efectuarea de lucrări de modernizare și re tehnologizare a stațiilor electrice din RET, construcția a noi Linii Electrice de transport prin care să se asigure creșterea capacității de transport a energiei electrice, închiderea inelului de 400 kV, creșterea schimburilor de energie electrică transfrontalieră prin realizarea unor noi Linii Electrice de interconexiune.

I.2 Misiunea și obiectivele desprinse din domeniul de activitate în care operează compania

I.2.1 Misiunea

CNTEE Transelectrica S.A. contribuie la buna funcționare a pieței de electricitate, asigurând un tratament nediscriminatoriu al participanților la piață. De asemenea, Compania contribuie la dezvoltarea rețelei de transport al energiei electrice interne și de interconexiune, la implementarea politicii naționale de dezvoltare durabilă, acționând pentru susținerea integrării producției de energie electrică bazate pe surse regenerabile și a limitării emisiilor de gaze cu efect de seră.

Misiunea CNTEE Transelectrica S.A. este definită prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificări și completările ulterioare, și detaliată prin Condițiile asociate Licenței nr.161/2000 pentru transportul de energie electrică și furnizarea serviciului de sistem – Revizia 2, emisă de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE).

CNTEE Transelectrica S.A. are **misiunea**:

- de a efectua serviciul public de transport al energiei electrice pentru toți utilizatorii rețelei electrice de transport, în condiții nediscriminatorii, asigurând accesul reglementat la aceasta oricărui solicitant care îndeplinește cerințele legii, cu respectarea condițiilor și performanțelor prevăzute de reglementările în vigoare;
- de a efectua serviciul de sistem în condiții nediscriminatorii pentru toți utilizatorii Sistemului Energetic Național (SEN) în scopul menținerii siguranței în funcționare a acestuia și a calității energiei electrice conform normelor în vigoare;
- de a asigura mentenanța, modernizarea, re tehnologizarea, dezvoltarea durabilă și exploatarea rețelelor electrice de transport, dezvoltarea rețelelor și sistemelor de telecomunicații, achiziție de date, monitorizare, reglaj, automatizare și protecții în scopul asigurării în condiții de eficiență economică ridicată, a stabilității și funcționării în siguranță a SEN;
- prestarea de activități și servicii nereglementate pe piața concurențială, activități care nu fac obiectul ANRE (la stabilirea tarifului de transport), activități desfășurate la nivelul Companiei, pentru utilizarea mai eficientă a resurselor umane și materiale existente și în scopul atragerii de venituri suplimentare, altele decât acelea legate strict de obiectul principal de activitate al acesteia.

Misiunea se completează sub efectul legislației în domeniul energiei și politicilor energetice ale României și ale Uniunii Europene, transpuse în fapt prin aplicarea dispozițiilor celui de-al treilea pachet legislativ care pune accent pe dezvoltarea piețelor regionale de electricitate, dezvoltarea și operarea eficientă a capacităților de interconexiune, în vederea realizării în perspectivă a pieței unice de electricitate la nivelul Uniunii Europene.

Misiunea CNTEE Transelectrica S.A. este reglementată, de asemenea, de cadrul legislativ național primar (legea societăților, reglementările privind piața de capital, legea energiei electrice și a gazelor naturale, legea regimului juridic al proprietății publice a statului, etc.) precum și de cadrul legislativ secundar, emis de ANRE.

Angajamentul Companiei pe termen mediu și lung este de a-și îndeplini în mod exemplar și responsabil misiunea de serviciu public, având la bază un sistem modern și eficient de infrastructuri, atât de

transport cât și de dispecerizare și suport, integrând cele mai noi tehnologii disponibile (Smart Grid, protecția infrastructurilor critice, etc.).

I.2.2 Obiectivele generale

Având în vedere calitatea de companie națională, cu activități sustenabile în sensul răspunderilor sociale față de comunitățile cu care vine în contact și a protecției mediului, CNTEE Transelectrica S.A. are ca obiective generale orientarea spre creșterea continuă a valorii pentru acționari, cu afaceri predictibile și profitabile la limita superioară a valorilor permise de reglementări pentru activitățile de bază și respectiv pe măsura potențialului și riscurilor aferente altor afaceri complementare, nereglementate.

Optând pentru asigurarea de servicii performante și cu valoare de utilizare CNTEE Transelectrica S.A. urmărește de asemenea să se numere printre furnizorii de servicii de transport și sistem ce își desfășoară activitatea în condiții de înaltă calitate tehnică și siguranță la nivel european.

I.2.3 Obiectivele principale ale CNTEE Transelectrica S.A. sunt:

- furnizarea serviciului de transport și de sistem al energiei electrice la nivelul cerințelor și așteptărilor clienților și al standardelor de performanță definite în reglementări și contracte;
- optimizarea exploatarei infrastructurii RET pentru asigurarea calității energiei electrice transportate conform cerințelor ENTSO-E și Codului tehnic al RET, cu limitarea impactului negativ asupra mediului înconjurător la nivel admisibil pe plan european;
- asigurarea accesului participanților la RET, ca suport al pieței angro de electricitate, în mod transparent, echidistant și nediscriminatoriu;
- dezvoltarea și modernizarea RET, în acord cu necesitățile utilizatorilor;
- susținerea dezvoltării și diversificării pieței interne și regionale de energie electrică în perspectiva integrării în piața europeană;
- contribuția majoră la asigurarea dezvoltării durabile a economiei naționale;
- dezvoltarea piețelor de energie electrică așa cum este cerut de regulamentele europene Uniunii Europene 2015/1222, 2016/1719, 2017/2195, prin care statele membre sunt obligate să implementeze aceste noi linii directoare în alocarea capacităților de interconexiune și managementul congestiilor și piața de echilibrare și capacități pentru echilibrare în mod coordonat la nivel paneuropean și regional direct prin Operatorul de Transport și de Sistem (OTS) și Operatorii Pieței de Energie Electrică Desemnați (OPEED) alături de autoritățile de reglementare naționale.
- selectarea și promovarea resurselor umane pe criterii de competență, motivarea, instruirea acestora și asigurarea condițiilor de sănătate și securitate ocupațională;
- creșterea credibilității Companiei, la nivel de partener de încredere și de lungă durată pentru investitori, participanții la piața de energie electrică, partenerii sociali și pentru întreaga societate românească;

- respectarea și promovarea intereselor acționarilor Companiei și altor părți interesate;
- asigurarea unui nivel de securitate al activelor, tangibile și intangibile, corespunzător cerințelor și amenințărilor asupra funcționării SEN;
- protecția infrastructurii critice naționale și europene aflate în gestiunea CNTEE Transelectrica S.A.;
- prin angajamentul continuu către excelență profesională și realizarea unei culturi a performanței bazate pe proceduri, recunoașterea contribuției individuale și de echipă, furnizează expertiză tehnică la cel mai înalt nivel în SEN în vederea atingerii obiectivelor propuse.

I.3 Rezumatul strategiei guvernamentale în domeniul în care acționează societatea, inclusiv obiectivele sectoriale și fiscal-bugetare pe termen mediu și lung ale statului

La nivel european, sectorul energetic se află într-un proces de transformare profundă. Resorturile principale ale transformării sunt date de nevoia de a construi o economie europeană competitivă, în plan extern, capabilă să concureze cu marile economii tradiționale, dar și cu economiile aflate într-un ritm accentuat de creștere (China, India), cu dependență cât mai redusă de surse externe de energie, aflată în avangarda avansului tehnologic la nivel mondial și cu un impact redus asupra mediului înconjurător. Aceste preocupări se regăsesc în prioritățile agendei europene la cel mai înalt nivel din ultimul deceniu.

Politicile europene în domeniul energiei și mediului înconjurător, instrumentate prin pachetele legislative succesive aprobate la nivel european, sunt axate pe creșterea siguranței în alimentarea consumului de energie, creșterea eficienței energetice, decarbonizarea mixului de producere a energiei prin integrarea surselor regenerabile și implementarea unor soluții de stocare. Formarea pieței unice de energie la nivel european, ca platformă catalizatoare pentru atingerea acestor obiective, reprezintă unul dintre pilonii principali ai strategiei energetice europene.

Se pune accent pe tranziția de la un model preponderent național de evoluție și dezvoltare a sectorului energetic la un model de dezvoltare integrată și coordonată la nivel european, care să asigure dezvoltarea unitară la nivel continental, dar să permită adaptarea la specificitățile naționale și urmărirea intereselor legitime ale statelor europene. În cadrul acestui proces de tranziție de la modelul național la modelul continental, nivelul regional de integrare reprezintă o etapă intermediară necesară a fi parcursă în vederea atingerii obiectivului final al integrării transeuropene.

În acest context, CNTEE Transelectrica S.A., unul dintre cei mai importanți actori din economia românească având un rol strategic în asigurarea cu energie electrică a economiei naționale, este unul dintre operatorii de transport și de sistem din cadrul Uniunii Europene chemați să asigure implementarea măsurilor care vizează această schimbare majoră. Prin urmare, schimbările la care CNTEE Transelectrica trebuie să ia parte, sunt majore și vizează arii multiple și complexe, de la schimbarea culturii organizaționale, la modificarea Rețelei Electrice de Transport, de la schimbarea cadrului legislativ la introducerea de tehnologii inovatoare de ultimă generație, de la o piață locală la una regională și apoi la una europeană.

I.4 CNTEE Transelectrica S.A. – jucător regional

Rețelele de transport al energiei electrice joacă un rol crucial în atingerea dezideratelor europene, în special în privința siguranței în alimentarea consumatorilor, formării pieței comune de energie și integrării surselor regenerabile. Pe de o parte, rețelele de transport au o sarcină importantă în atingerea acestor obiective prin prisma creșterii interconectivității sistemelor electroenergetice ale statelor europene (ca factor suport pentru creșterea siguranței în alimentare și creșterea posibilităților de tranzacționare transfrontaliera de energie).

La nivel european se realizează planificarea integrată și coordonată a dezvoltării infrastructurii de transport continentale pentru energia electrică (ENTSO-E: masterplanul european pe 10 ani al rețelei de transport), se identifică principalele coridoare și proiectele prioritare (CE: stabilire listă proiecte de interes comunitar- PCI) și sunt utilizate mecanisme stimulative pentru accelerarea implementării acestora (ghișeu unic la nivel național pentru obținerea avizelor, asistență financiară comunitară, cum ar fi de ex. instrumentul Connecting Europe Facility).

Pe de alta parte, se remarcă rolul central jucat de operatorii de transport în efortul comun al acestora de elaborare a codurilor de rețea la nivel european și eforturile comune și individuale de implementare a acestora la nivel regional și național, susținute de autoritățile de reglementare și de participanții la piața de energie. Codurile de rețea din sectorul energiei electrice numără opt regulamente aprobate în prezent la nivelul Uniunii Europene, ce acoperă următoarele trei domenii: dezvoltarea pieței, conectarea utilizatorilor la rețea și operarea sistemelor electroenergetice.

CNTEE Transelectrica S.A. este angrenată în procesul de implementare a tuturor codurilor de rețea, pe cele trei domenii menționate. Pornind de la momentul aderării la piața regională spot de energie electrică din zona central-estică a Europei (4MMC: Cehia, Slovacia, Ungaria, România), CNTEE Transelectrica S.A. a depus eforturi și a obținut aderarea la proiectele regionale de calcul coordonat de capacitate de transfer din zona central-vestică a Europei (regiunea Core), fiind angrenată în același timp în zona sud-estică a Europei (regiunea SEE). Astfel rolul companiei în regiune poate fi unul important și anume acela de a funcționa ca o placă turnantă între cele două regiuni.

II. Viziunea generală a autorității publice tutelare și a acționarilor cu privire la misiunea și obiectivele CNTEE Transelectrica S.A.

II.1 Viziunea generală a autorității publice tutelare și a acționarilor

Conform Strategiei energetice a României pentru perioada 2007 – 2020, actualizată pentru perioada 2011 – 2020, direcțiile principale de acțiune, convergente cu cele ale politicii energetice a Uniunii Europene și care vor fi avute în vedere de CNTEE Transelectrica S.A., sunt:

- creșterea siguranței în alimentarea cu energie din punct de vedere al infrastructurii de rețea;
- creșterea eficienței energetice pe tot lanțul: extracție – producere – transport - distribuție - consum; fără să se irosească energia, în situația reducerii disponibilității și a creșterii costului surselor energetice; eficiența energetică este cea mai rentabilă metodă de reducere a emisiilor, de îmbunătățire a securității și competitivității și de scădere a facturii serviciului energetic;
- îmbunătățirea competitivității piețelor de energie electrică, corelarea acestora și participarea activă la formarea pieței interne de energie a Uniunii Europene și la dezvoltarea schimburilor transfrontaliere cu luarea în considerare a intereselor consumatorilor din România și a companiilor românești;

- crearea de condiții de piață care să stimuleze economii mai mari de energie; operatorul pieței de energie electrică OPCOM va asigura prețul de referință pe termen scurt (piața spot) și prețul de referință la termen (piața forward), în condiții de lichiditate asigurate de concentrarea tranzacțiilor pe piețele administrate.;
- transformarea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice în rețele inteligente și implementarea pe scară largă a sistemelor inteligente de contorizare;
- asigurarea investițiilor pentru dezvoltarea sectorului energetic, inclusiv prin atragerea de capital privat și a fondurilor puse la dispoziție de către Uniunea Europeană cu o atenție deosebită facilitării investițiilor în acele proiecte care contribuie la realizarea obiectivelor stabilite pentru anul 2020 conform politicii Uniunii Europene, a proiectelor transfrontaliere privind rețelele de transport al energiei; se vor avea în vedere acordarea de garanții pentru împrumuturi în cazul parteneriatelor publice private și mecanisme de partajare a riscurilor (în special pentru riscurile prezentate de tehnologii noi);
- creșterea capacității de inovație și dezvoltare tehnologică;
- reducerea vulnerabilității și creșterea securității infrastructurii critice din sectorul energetic a rețelelor de transport energie;
- participarea proactivă la eforturile Uniunii Europene de formulare a unei strategii energetice pentru Europa, cu urmărirea și promovarea intereselor României;
- susținerea cercetării - dezvoltării în domeniul noilor tehnologii privind creșterea eficienței producției și consumului de energie și de protecție a mediului, precum și a învățământului de specialitate.

II.2 Legătura între viziunea și performanțele așteptate de autoritatea publică tutelară și acționari din partea Consiliului de supraveghere.

Scopul identificării și clarificării acestei legături este crearea de valoare și îndeplinirea obiectivelor de securitate a infrastructurii de transport, de competitivitate și profitabilitate.

Consiliul de Supraveghere va urmări îndeaproape ca viziunea acționarilor cu privire la rolul companiei în economia națională și în context mai larg în cea europeană, să fie transpusă în obiective măsurabile pe termen mediu, rolul consiliului fiind acela de a se asigura că aceste obiective vor fi rezultatul unor documente programatice de tipul planului de strategie și dezvoltare și a planului de administrare.

Pe cale de consecință, administratorii companiei vor avea în vedere:

- elaborarea unui Plan de dezvoltare pe următorii 10 ani, parte integrantă a Strategiei Naționale Energetice;
- implementarea unui cadru legal care să asigure definirea, la nivel național, a unor priorități în domeniul transportului energiei electrice și identificarea proiectelor de investiții care vor deveni prioritate la nivel național, pe baza unor criterii clare și transparente;
- asigurarea unui sprijin permanent pentru realizarea unei legislații pe termen lung, evitarea neclarităților și a modificărilor frecvente din punct de vedere legislativ privind suportarea costurilor pentru realizarea întăririlor în rețelele electrice de transport și distribuție;

- asigurarea funcționării în condiții de siguranță a SEN, operarea, dezvoltarea și întreținerea infrastructurii;
- orientarea rețelelor de transport a energiei electrice spre rețele inteligente și implementarea pe scară largă a sistemelor inteligente de contorizare, stimularea consumatorilor de a deveni participanți activi în funcționarea pieței de energie electrică și în echilibrarea sistemului;
- realizarea pieței interne europene de energie electrică care va permite creșterea schimburilor din zonă;
- creșterea capacității de interconexiune și întărirea infrastructurii pentru asigurarea obiectivului de interconectare de 10% în anul 2020 și 15% în anul 2030;
- proiectele de investiții din planul de dezvoltare să fie tratate prioritar în procesul de implementare;
- integrarea pe scară largă a surselor regenerabile, inclusiv prin promovarea sistemelor de stocare/compensare a investițiilor în sisteme de stocare/compensare a energiei electrice și a schimburilor transfrontaliere;
- promovarea tehnologiilor noi și a măsurilor privind creșterea eficienței energetice, inclusiv prin dezvoltarea surselor de echilibrare de tipul agregatorilor de răspuns la cerere.

Astfel, CNTEE Transelectrica S.A. va deveni un OTS dinamic și inovator, recunoscut pe plan național și internațional pentru excelență tehnică, performanță financiară și abilitate de a opera cu succes într-un mediu economic volatil. Compania va oferi servicii performante cu valoare ridicată de utilizare, va asigura funcționarea în condiții de siguranță a SEN în ansamblu și la un nivel normat de calitate a energiei electrice, va asigura o racordare sigură și de calitate la rețeaua de transport în condiții nediscriminatorii și transparente pentru toți utilizatorii. De asemenea, compania va dezvolta capacitățile de integrare a surselor regenerabile, furnizarea de servicii de transport și sistem, precum și de integrare la nivel european și de administrare a piețelor centralizate în condiții de înaltă calitate tehnică și siguranță.

Aționarii CNTEE Transelectrica S.A. sunt pe deplin conștienți de importanța celor care își aduc contribuția, astfel încât serviciul public de transport al energiei electrice să nu aibă de suferit. Este de asemenea cunoscut că, pentru realizarea acestor îndatoriri, este nevoie de resursă umană cu expertiză în domeniu. Multe dintre pozițiile tehnice din cadrul Companiei necesită lucrul cu înaltă tensiune sau la înălțime, iar în sfera tehnologiilor aflate în continuă schimbare, necesită personal cu înaltă pregătire profesională.

Prin urmare, în mod evident, așteptările cu privire la abordarea de către managementul companiei a resursei umane este una potrivită unei companii de top din economia românească și din regiune, care să facă față cu succes provocărilor actuale și viitoare. Managementul companiei trebuie să creeze un mediu atractiv pentru noile generații de specialiști și în egală măsură să păstreze competența în interiorul companiei și care să asigure transferul de cunoștințe și expertiză către aceștia.

Dincolo de condițiile de muncă acoperite în mod corespunzător prin cerințele de siguranță și securitate în muncă, managementul companiei trebuie să mai aibă în vedere dimensionarea unor instrumente suficient de atractive pentru încurajarea performanței și inovației în rândul personalului. În acest sens, Consiliul de Supraveghere se va asigura că la nivelul companiei se va implementa o structură organizatorică dinamică, cu o componentă funcțională ale cărei obiective justifică rațiunea înființării și funcționării acesteia și care asigură desfășurarea optimă a procesului managerial și a proceselor operationale.

III. Încadrarea companiei într-una din categoriile de scopuri ale întreprinderii publice

CNTEE Transelectrica S.A. se încadrează în categoria de monopol reglementat, îndeplinind obligații de serviciu public și alte activități cu scop comercial.

Pe termen mediu și lung, compania își va îndeplini în mod exemplar și responsabil misiunea de serviciu public, având la bază un sistem modern și eficient de infrastructuri de transport, de conducere prin dispecer a SEN și suport, integrând cele mai noi tehnologii disponibile (smart grid, protecția infrastructurilor critice, etc).

Susținerea interesului public și național în formularea și implementarea strategiilor și politicilor aferente, are în vedere calitatea CNTEE Transelectrica S.A. de companie națională.

IV. Politica de dividende

Aționarul, Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului, împreună cu ceilalți acționari ai companiei, setează așteptările privind creșterea valorii companiei pe termen mediu și lung ca deziderat al oricărui investitor. Creșterea valorii companiei este necesar a fi realizată în condiții de excelență operațională, în condițiile funcționării în siguranță a SEN, pe fondul unui profil de risc redus, realizat și gestionat în mod responsabil de companie, cu încadrarea în rentabilitatea aprobată de către ANRE.

Managementul companiei va fi preocupat de menținerea unei structuri solide și robuste a structurii de finanțare a acesteia, care să păstreze în limite confortabile indicatorii de solvabilitate și lichiditate. Aceste condiții întrunite vor permite în mod prioritar asigurarea fondurilor necesare pentru realizarea planului de investiții și, în același timp, asigurarea distribuirii de dividende în linie cu așteptările acționarilor pentru această categorie de activ.

V. Politica de investiții

Aționarul, Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului, împreună cu ceilalți acționari ai companiei își manifestă interesul și preocuparea pentru investițiile efectuate direct sau indirect în portofoliul de filiale prezente sau viitoare (oricare ar fi forma lor juridică). Se vor avea în vedere filialele existente, dar și posibile oportunități cu risc redus sau investiții cu caracter strategic ale României în regiune, în care CNTEE Transelectrica S.A. ar putea deveni investitor strategic.

CNTEE Transelectrica S.A. planifică dezvoltarea rețelei electrice de transport în deplin acord cu ANRE, ținând seama de stadiul actual al rețelei sub aspect tehnic, dar și de evoluția prognozată a consumului de energie electrică la nivel național, de structura parcului de producție, precum și de schimburile de energie electrică cu țările vecine.

Planul de Dezvoltare al CNTEE Transelectrica S.A., aprobat de ANRE, prevede realizarea proiectelor de investiții în vederea modernizării și întăririi Rețelei de transport al energiei electrice, creșterea eficienței energetice, creșterea capacității de interconexiune cu țările din cadrul ENTSO-E și cu cele din afara Uniunii Europene, cu scopul de a crește siguranța funcționării SEN, a posibilităților de export și de a îmbunătăți global performanțele operaționale și financiare ale companiei.

Cu privire la infrastructura energetică transeuropeană, Parlamentul European și Consiliul Europei în măsura stabilirii liniilor directoare ale Uniunii Europene are în vedere un set de măsuri pentru: (i) asigurarea securității energetice a Uniunii Europene, (ii) promovarea și dezvoltarea eficienței

energetice și a energiei din surse regenerabile, (iii) promovarea interconectării rețelelor energetice, și nu în ultimul rând (iv) integrarea și funcționarea pieței interne europene a energiei.

România, cu un nivel de interconectare de numai 7%, se situează printre cele 12 state membre (situate în special în regiunile de la periferia Uniunii Europene) care rămân în continuare sub pragul de 10% al obiectivului de interconectare electrică, și pe cale de consecință izolate de piața internă a energiei electrice. România își propune să schimbe această stare de fapt și stabilește ca obiectiv național creșterea nivelului de interconectare la 10 % pe termen scurt și de 15% până în 2030.

Transpus în obiectivele de investiții pe termen scurt și mediu, cu aprobarea prealabilă a ANRE privind proiectele de investiții, CNTEE Transelectrica S.A. va avea în vedere:

- Creșterea capacității de interconexiune transfrontalieră;
- Creșterea capacității de transport între zona de est (Dobrogea) și restul SEN interconectat și integrarea în sistem a puterii generate din SRE și alte surse în Dobrogea;
- Creșterea siguranței alimentării consumului din zone deficitare;
- Îmbunătățirea fiabilității sistemului prin rețehnologizarea și modernizarea stațiilor existente.

De asemenea, starea sistemului EMS/SCADA – Dispecerul Energetic Național (DEN) și a elementelor logistice suport (echipamentele și rețeaua de telecomunicații, tipul și nivelul tehnologic al echipamentelor din stațiile electrice de transport), impune derularea unui program de înlocuire și extindere a sistemului actual și de modernizare a echipamentelor suport necesare. Totodată este necesară și întărirea de urgență a infrastructurii critice cu echipamente și aplicații software specifice astfel încât, pentru nicio clipă, DEN să nu fie în pericolul de a nu își mai îndeplini rolul funcțional, având în vedere noile evoluții în plan cibernetic și amenințările care provin din această direcție.

Obiectivul care trebuie urmărit de către CNTEE Transelectrica S.A. în următorii patru ani în raport cu investițiile deja efectuate în filialele sale este acela de a le consolida operațional și financiar poziția la nivel național și a le pregăti pentru a interveni și pe alte piețe regionale. Astfel, principiile de management care guvernează CNTEE Transelectrica S.A. trebuie să fie transpuse la nivelul filialelor și unităților teritoriale de transport și exercitate ca atare, ca un acționar responsabil.

Pachetul legislativ IV, „*Energie curată pentru toți europenii*”, adoptat de Consiliul Uniunii Europene la data de 22 mai 2019, vizează eficiența energetică, energia din surse regenerabile, organizarea pieței energiei electrice, securitatea aprovizionării cu energie electrică, precum și reguli de guvernare pentru uniunea energetică. În acest sens se pune accent pe o coordonare sporită la nivel regional privind operarea sistemelor de transport și de sistem prin înființarea unor centre de coordonare regionale, având drept obiective asigurarea unei adecvanțe sporite la nivel European și a unei securități în operare.

De asemenea, CNTEE Transelectrica S.A. face parte din mai multe proiecte ce vizează formarea unor platforme comune europene de tranzacționare a serviciilor de sistem, pentru punerea în aplicare a prevederilor codului european de echilibrare a sistemelor electroenergetice. Compania va investi resursele necesare pentru formarea și menținerea capacității necesare (capacitate profesională, capacitate tehnologică, capacitate materială) în vederea continuării procesului de implementare a prevederilor codurilor europene de rețea aprobate ca regulamente europene.

VI. Cercetare și inovare

Managementul operațional al rețelelor electrice necesită o viziune consolidată a obiectivelor pe termen lung, precum și abilitatea de a testa, învăța și pune în practică cele mai eficiente tehnologii și concepte în aplicarea opțiunilor strategice.

Utilitățile prezintă un interes deosebit pentru Statul român. În vederea adaptării modelului de afaceri și pentru a răspunde rapid la dinamica oportunităților și amenințărilor în mediul în care activează (forța lor de lucru evoluează, așteptările clienților lor se schimbă), operatorii care asigură acest tip de servicii trebuie să aibă un comportament flexibil și să promoveze soluții inovatoare în tehnologie.

Privind macro, la nivel european, tendința în sectorul energetic se manifestă printr-o schimbare de paradigma a centrului de greutate a producției de energie electrică, de pe centralele cu combustibili convenționali pe producția utilizând surse regenerabile.

De asemenea, planurile UE de integrare a piețelor en-gros în toate intervalele de timp timp (forward, day-ahead, intraday și balance) domină agenda UE, urmând a se stabili un cadru structurat pentru sistemele de operare rețea care să permită stocarea, de exemplu, dar și tendința migrării către rețelele inteligente de tipul “smart grid”.

Prin urmare, principalele provocări pentru operatorii sistemelor de transport al energiei electrice și pentru România, din perspectiva cercetării, vizează:

- creșterea capabilităților tehnice și umane pentru a dezvolta metodologii și instrumente în vederea folosirii rețelei la capacitate maximă, dar fără a periclita securitatea acesteia;
- utilizarea de noi materiale și tehnologii pentru creșterea flexibilitatii rețelei și identificarea de tehnici de extragere a datelor și HPC (High Performance Computing) pentru a gestiona mai bine rețeaua și mai aproape de capacitate maximă.

Acționarul, Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului, și ceilalți acționari ai companiei doresc ca, în următorii patru ani, CNTEE Transelectrica S.A. să aibă în vedere dezvoltarea capabilităților tehnice și umane în domeniul cercetării-inovării și să promoveze prioritar, la nivelul managementului, acțiuni, studii, programe de dezvoltare și cercetare care să aibă ca obiect “digitalizarea” ca principal resort pentru o dezvoltare sustenabilă.

Cercetarea în cadrul companiei se va concentra pe dezvoltarea următorilor piloni:

- parteneriate naționale și internaționale în domeniul cercetării fundamentale și cercetării tehnologice (observare principii de bază, formulare concepte privind tehnologiile, demonstrare experimentală concepte, validare tehnologii în laboratoare);
- parteneriate cu furnizorii de soluții și echipamente pentru demonstrațiile de produs/tehnologie (validare tehnologii în medii relevante și medii operaționale);
- parteneriate în cadrul unor proceduri concurențiale (pentru livrare și punere în funcțiune produse și soluții).

VII. Dezideratele Secretariatului General al Guvernului și ale acționarilor cu privire la comunicarea cu Consiliul de supraveghere al CNTEE Transelectrica S.A.

Așteptările Secretariatului General al Guvernului și ale acționarilor sunt în concordanță cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 109/2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu completările și modificările ulterioare, precum și informațiile prevăzute de legislația pieței de capital, acțiunile companiei fiind listate la Bursa de Valori București. Frecvența raportării informațiilor este cea prevăzută de actele normative aplicabile și, după caz, de necesitatea evaluării activității membrilor Consiliului de supraveghere și membrilor Directoratului conform OUG nr. 109/2011.

Independent și suplimentar față de cele precizate, orice posibilă deviere de la indicatorii de performanță stabiliți prin contractul de mandat ce se va încheia, trebuie comunicată acționarilor în cel mai scurt timp posibil, de îndată ce Consiliul de supraveghere constată că o astfel de deviere este probabilă.

Acționarul, Statul român prin Secretariatul General al Guvernului, și ceilalți acționari ai companiei, doresc să sprijine activitatea companiei într-un mod constructiv și transparent și să lucreze îndeaproape cu membrii Consiliului de supraveghere și Directorat pentru a identifica modalități de îmbunătățire a performanțelor CNTEE Transelectrica S.A. și de gestionare eficientă a resurselor companiei pentru a atinge obiectivele stabilite.

VIII. Calitatea și siguranța serviciilor prestate

CNTEE Transelectrica S.A. este singurul operator care asigură serviciul de transport al energiei electrice, de conducere tehnică operațională a Sistemului Electroenergetic National și de administrare a pieței de energie electrică prin OPCOM SA.

Acest serviciu constă, în principal, în asigurarea transportului de energie electrică activă între două sau mai multe puncte ale RET a SEN, cu respectarea normelor de continuitate, siguranță și calitate.

Serviciul de transport constituie serviciu public conform Licenței nr.161/2000 de transport și dispecerizare – Revizia 2, emisă de ANRE și trebuie asigurat de companie în condiții nediscriminatorii pentru toți utilizatorii RET.

Beneficiarii serviciului de transport al energiei electrice sunt toți titularii de licență care introduc, respectiv extrag energie electrică în/din SEN, inclusiv pentru activități de import/export. Serviciul de transport prestat de CNTEE Transelectrica S.A. constă în asigurarea condițiilor tehnice și menținerea parametrilor de funcționare ai RET în condițiile injectării/extragerii de energie electrică în/din aceasta, în conformitate cu respectarea condițiilor de calitate prevăzute în Codul Tehnic al RET și cerințele ENTSO – E.

CNTEE Transelectrica S.A. asigură indicatorii de calitate și performanță pentru serviciul de transport al energiei electrice și serviciul de sistem în acord cu prevederile Ordinului ANRE nr.12/2016 privind „Standardul de performanță pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de sistem”.

Strategia de dezvoltare a CNTEE Transelectrica S.A. are ca obiectiv fundamental îndeplinirea necesităților și așteptărilor clienților săi și ale altor părți interesate, într-un sistem de management integrat calitate, mediu, sănătate și securitate ocupațională, implementat, certificat, menținut și îmbunătățit continuu în conformitate cu cerințele standardelor SR EN ISO 9001:2015, SR EN ISO 14001:2015 ȘI SR OHSAS 18001:2008.

Acționarul, Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului, împreună cu ceilalți acționari, doresc ca prioritatea managementului companiei să fie realizarea indicatorilor de performanță cu respectarea normelor europene, pentru serviciul de transport al energiei electrice și pentru serviciul de sistem prestat de OTS.

În mod concret ne referim la:

- Utilizarea RET;
- Serviciul de sistem și coordonarea funcționării SEN;
- Continuitatea serviciului de transport al energiei electrice;

- Calitatea tehnică a energiei electrice;
- Calitatea comercială a serviciului de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem.

Deopotrivă, pentru participanții la piața de energie electrică, se va avea în vedere în permanență respectarea regulilor și cerințelor minimale de ordin tehnic, menite să realizeze funcționarea sigură și economică a SEN.

IX. Așteptări privind domeniul eticii, integrității și guvernancei corporative

În contextul principiilor generale de bună practică regăsite în legislația comunitară, acceptate pe plan internațional și în Uniunea Europeană, CNTEE Transelectrica S.A. a adoptat, proiectat, implementat, adaptat continuu și menținut în funcțiune un sistem de control intern managerial, dar și o politică activă de guvernare corporativă în conformitate cu Ordonanța de urgență nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice și Codul de Guvernare Corporativă al Bursei de Valori București.

Construirea unui sistem de control intern solid în conformitate cu legislația aplicabilă a început încă de la înființarea CNTEE Transelectrica S.A. și a reprezentat un proces de durată, care a necesitat și necesită în continuare eforturi importante din partea întregului personal al Companiei și, în mod deosebit, din partea angajaților cu funcții de conducere.

Se va avea în vedere definirea și actualizarea cadrului de conformitate din perspectiva eticii și sustenabilității, identificarea și evaluarea riscurilor de integritate, monitorizarea conformității în raport cu cadrul de conformitate adoptat. Actualizarea standardelor de etică, integritate și sustenabilitate, precum și a politicilor aferente se va realiza prin transpunerea legislației în materie și a instrucțiunilor emise de autoritățile în domeniu, cu implicarea entităților organizatorice, unităților teritoriale și a filialelor. Se va urmări diseminarea și conștientizarea valorilor și principiilor ca parte a culturii organizaționale prin informare, conștientizare, workshop-uri. Politicile la care se face referire se vor formaliza la nivel intern într-un set de documente: Codul de Etică și Conduită Profesională, Politica privind toleranța zero față de corupție, fraudă și spălarea banilor, Politica privind evitarea și combaterea conflictelor de interese, Politica privind cadourile, cheltuielile de protocol și interzicerea plăților de facilitare, Politica privind transparența, Politica privind implicarea părților interesate, Disciplina contractuală. Se vor formaliza la nivelul companiei monitorizarea conformității în raport cu cadrul de conformitate adoptat, identificarea și evaluarea riscurilor de integritate, consilierea în domeniul eticii.

În prezent CNTEE Transelectrica S.A. menține în funcțiune un sistem de control intern managerial conform Ordonanței Guvernului nr. 119/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare și Codului controlului intern managerial al entităților publice - cea mai recentă formă aprobată prin Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr.600/2018. Standardele de control intern managerial definesc un minimum de reguli de management, pe care toate entitățile organizatorice din Companie trebuie să le urmeze.

Pentru aceasta, Directoratul și salariații Companiei cunosc și susțin valorile etice și valorile organizației, respectă și aplică reglementările cu privire la etică, integritate, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregularităților. În acest scop, Directoratul a adoptat „Codul de Etică și Conduită Profesională al Personalului din cadrul CNTEE Transelectrica S.A.” și Declarația de aderare la Strategia Anti-Corupție asumată de companie.

Codul are caracter obligatoriu și se aplică în toate structurile organizatorice și funcționale din cadrul CNTEE Transelectrica S.A. precum și personalului detașat sau delegat în cadrul Companiei, fiecare angajat având obligația să-și însușească setul de reguli și principii conținute de acesta.

Abaterile de la cod vor fi înaintate către Comisia de Disciplină din cadrul Companiei, comisie ce va dispune măsurile disciplinare în conformitate cu Legea nr.53/2003 - Codul Muncii, cu modificările și completările ulterioare precum și cu Regulamentul de Organizare și Funcționare al CNTEE Transelectrica S.A. – față de cei responsabili de respectivele abateri, acolo unde se va considera necesar, pentru apărarea intereselor companiei și în raport de prevederile legislației și normelor în vigoare – măsuri ce pot ajunge până la desfacerea contractului de muncă.

Pentru asigurarea transparenței și pentru o bună înțelegere a cerințelor impuse, Codul de Etică și Conduită Profesională al Personalului din cadrul CNTEE Transelectrica S.A. poate fi accesat pe rețeaua de intranet sau pe website-ul companiei.

Deoarece conducerea CNTEE Transelectrica S.A. adoptă o politică de toleranță zero față de corupție și fraudă, politică pe care are obligația să o aplice continuu și neabătut, iar atribuțiile funcției deținute de către un angajat nu vor fi folosite în alte scopuri decât cele care privesc îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, fiecare angajat completează o declarație pe proprie răspundere privind respectarea „Codului de Etică și Conduită Profesională al Personalului din cadrul CNTEE Transelectrica S.A.”. În același timp Compania și-a asumat o declarație anti-corupție în conformitate cu prevederile Codului de Etică.

Prin intermediul serviciilor de resurse umane, încă de la semnarea contractului de muncă, fiecărui nou angajat al Companiei, îi este adus la cunoștință „Codul de Etică și Conduită Profesională al Personalului din cadrul CNTEE Transelectrica S.A.”, după care semnează declarația pe proprie răspundere privind respectarea acestuia, astfel, luând cunoștință și de măsurile pecuniare la care este supus în caz de nerespectare. Fiecare declarație este păstrată la dosarul de personal al angajatului.

Astfel, CNTEE Transelectrica S.A. respectă și protejează interesele acționarilor săi și prin această măsură contribuie la realizarea obiectivului de creștere a valorii companiei și maximizarea profitului obținut, luând în considerare principiile dezvoltării durabile și implicarea atât a salariaților proprii cât și cea socială. Din perspectiva guvernantei corporative, CNTEE Transelectrica S.A. a implementat, pe parcursul perioadei în care a fost administrată în sistem dualist, principiile recomandate de Bursa de Valori București, fiind adaptate la profilul companiei. Acestea au fost cuantificate prin Codul de Guvernare Corporativă al CNTEE Transelectrica S.A. Cu toate acestea, acționariatul companiei dorește ca acest proces să continue și principiile de guvernare corporativă să fie în permanență suportul activității companiei, indiferent de strategia de dezvoltare aleasă.

Totodată, transparența pe piață față de proprii investitori și acționari, în mod particular, dar și față de toți stakeholderii, în mod general, este unul dintre principiile care au stat la baza creșterii aprecierii mediului extern la adresa CNTEE Transelectrica S.A. De aceea, acționariatul CNTEE Transelectrica S.A. dorește ca demersurile de sporire a transparenței companiei să continue și pe viitor și să fie aliniate la cele mai bune practici, atât din perspectiva Bursei de Valori București, cât și din considerente internaționale.

În ceea ce privește etica, integritatea și responsabilitatea corporativă, CNTEE Transelectrica S.A. a revizuit atât Codul de Etică al Companiei, cât și Politica de Responsabilitate Socială Corporativă, în conformitate cu principiile de guvernare corporativă pe care a ales să le urmeze. Cu toate acestea, procesele aferente acestor documente trebuie urmărite permanent pentru a asigura păstrarea calității și a corectitudinii subiectelor abordate în contextul modificărilor de pe piață, atât din perspectiva pieței muncii, cât și a celor în care își desfășoară activitatea Compania.

De asemenea, acționarii Companiei sunt pe deplin conștienți că CNTEE Transelectrica S.A., parte a vieții publice, are îndatoriri față de societate. Responsabilitatea socială este un proces de management

prin care CNTEE Transelectrica S.A. dorește să contribuie la dezvoltarea unei societăți românești durabile și performante.

Managementul Companiei trebuie să continue demersurile pentru îndeplinirea principalelor obiective în ceea ce privește responsabilitatea socială și anume:

- investiția în educația și dezvoltarea tinerilor;
- susținerea inițiativelor umanitare ale asociațiilor non-guvernamentale;
- participarea la dezvoltarea comunității;
- sprijinirea angajaților în cazul unor probleme majore de sănătate;
- implicarea angajaților în programele de voluntariat corporativ;
- investiția în protecția mediului înconjurător.

Implicarea în comunitate este necesară nu doar pentru a ne asigura succesul comercial, ci și pentru a obține respectul comunităților în cadrul cărora ne desfășurăm activitatea.

În ceea ce privește responsabilitatea corporativă în general, având în vedere tendințele în domeniul raportării non financiare, Managementul Companiei trebuie să continue demersurile realizate până în acest punct, mai ales din perspectiva alinierii la standardele internaționale și creșterea calității procesului de raportare de la an la an, pentru a spori transparența și a prezenta indicatori relevanți adaptați la nevoile persoanelor interesate.

Astfel, din aceste perspective, așteptările acționariatului companiei se îndreaptă către:

- Respectarea întocmai a obligațiilor ce reies din caracterul de companie listată la Bursa de Valori București, în toate demersurile inițiate, în cadru intern sau extern;
- Promovarea și respectarea principiilor asumate de CNTEE Transelectrica S.A. prin Codul de Etică și prin Codul de Guvernanță Corporativă;
- Creșterea interesului acordat către informarea corespunzătoare a părților interesate și către sporirea transparenței Companiei;
- Conformitatea totală a situației actuale din cadrul CNTEE Transelectrica S.A. cu cerințele legislative incidente.

Consiliul de supraveghere, în exercitarea atribuțiilor esențiale de control asupra modului în care Directoratul conduce compania, precum și de verificare a activității desfășurate în numele și pe seama Societății, are dreptul și îndatorirea să stabilească, în raport cu Directoratul și compania, modalitățile de control, verificare și de raportare pe care le consideră necesare îndeplinirii acestor atribuții.

În cadrul Consiliului de supraveghere al Companiei se constituie în mod obligatoriu Comitetul de nominalizare și remunerare și Comitetul de audit. În cadrul Consiliului de Supraveghere se va constitui cel puțin un al treilea Comitet care va avea ca domeniu de activitate securitatea energetică.

Așteptările acționarilor cu privire la organizarea de comitete, colaborarea dintre consiliu și auditorii interni sau externi, cooperarea dintre consiliu și directori, supravegherea funcției de control managerial și altele vor fi reglementate în regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de Supraveghere ce va fi supus aprobării acționarilor.

Principiile de guvernanță corporativă, codul etic, principiile care guvernează managementul riscurilor, transparența în raport cu toate părțile interesate și preocuparea pentru creșterea valorii Companiei,

trebuie transpuse prin organele de reprezentare ale CNTEE Transelectrica S.A. în conducerile filialelor, la nivelul acestor entități. Este de datoria managementului CNTEE Transelectrica S.A. de a analiza și stabili obiective și criterii de performanță a acestor entități, pe care să le monitorizeze și să le corecteze în cazul în care există deviații semnificative de la plan, astfel încât acestea să contribuie la creșterea valorii companiei pentru acționarii săi și nu la diminuarea acesteia.

X. Așteptări privind gestionarea riscurilor

Acționarul, Statul român, prin Secretariatul General al Guvernului împreună cu ceilalți acționari ai Companiei, doresc ca în următorii patru ani, CNTEE Transelectrica S.A. să aibă în vedere în mod prioritar consolidarea unui model de afacere bazat pe securitatea aprovizionării cu energie electrică a SEN (Sistemul Energetic National), în condiții de eficiență economică și financiară și într-un mod sustenabil, care să facă față provocărilor, în schimbare de altfel, secolului XXI.

Securitatea aprovizionării cu energie electrică nu se poate realiza fără un program de investiții adecvat care să redreseze vulnerabilitățile existente și chiar viitoare, creșterea independenței energetice și a fluxurilor de energie electrică prin accesul și la alte piețe de energie electrică.

În egală măsură, acționarii Companiei constată importanța și necesitatea asigurării unei independențe financiare a Companiei astfel încât orice posibil finanțator al programului de investiții să aibă un confort sporit în relația cu CNTEE Transelectrica S.A.. Cu alte cuvinte, rezultatele financiare ale Companiei să fie în continuă creștere, dar și sustenabile pe termen mediu și lung, iar indicatorii de risc financiar să se situeze în parametri de risc acceptați de mediul financiar-bancar.

Prin urmare, așteptările acționarilor sunt ca în permanență CNTEE Transelectrica S.A. să aibă prioritar în vedere dezvoltarea capacităților de identificare și prevenire a riscurilor, de orice natura, dar și de gestionare și minimizare a impactului când acestea se manifestă.

Totodată, cunoașterea amenințărilor – a riscurilor strategice, operaționale, financiare și de hazard, la care este expusă Compania, trebuie să permită o ierarhizare a tratării acestora, în funcție de eventualitatea materializării lor, de amploarea impactului asupra obiectivelor și de costurile pe care le presupun măsurile menite a reduce șansele de apariție sau de a limita efectele nedorite.

Compania trebuie să abordeze managementul riscurilor într-un mod proactiv, prin identificarea și tratarea pierderilor potențiale înainte ca evenimentele generatoare să aibă loc, pregătirea în avans a soluțiilor tehnice, operaționale și financiare specifice pentru a contracara eventualele pierderi și pentru reducerea riscurilor la un nivel acceptabil, cu scaderea valorii totale a riscului actual și încadrarea în toleranța la risc.

Abordarea acestei teme de către managementul Companiei trebuie să aibă în vedere atât riscurile operaționale care derivă din operarea rețelei de transport și telecomunicații, cât și cele reputaționale sau cele provenite din riscurile legislative sau de reglementare. În egală măsură trebuie acordată atenție sporită riscurilor de ordin strategic, mai greu identificabile, dar cu impact major asupra evoluției pe termen mediu și lung a serviciului de utilitate publică. Acționarii consideră că abordarea sistematică, structurată și actualizată a managementului riscurilor contribuie la eficientizarea proceselor, astfel, evitându-se impactul negativ al riscurilor asupra activității Companiei și asupra rezultatelor sale economico-financiare.

Acționarii doresc ca administratorii companiei să acționeze în consens cu cerințele Sistemului de Control Intern Managerial, ale Strategiei Naționale Anticorupție, precum și ale Codului Etic, și să

respecte prevederile legale din domeniul Integrității și Guvernanței Corporative, în spiritul responsabilității și practicilor transparente de afaceri.

Sistemul de Management al Riscurilor reprezintă o șansă reală de creștere a performanțelor proceselor organizației, pentru atingerea obiectivelor, în condițiile folosirii judicioase a fondurilor, iar așteptările acționarilor sunt ca administratorii companiei să asigure resursele necesare menținerii și îmbunătățirii continue a eficacității acestuia, să gestioneze elementele care stabilesc condițiile și instrumentele necesare întăririi controlului managerial intern.

Așteptările acționarilor, se îndreaptă cu precădere către:

- conformitatea totală a situației actuale din Companie cu cerințele legislative incidente;
- promovarea și respectarea valorilor organizaționale (profesionalism, tradiție, dialog social, respect față de oameni și mediu, respect față de cultura organizațională, comunitate, istorie, etc).

În acest sens, Consiliul de supraveghere împreună cu Directoratul trebuie să identifice principalii indicatori de risc cu privire la activitatea CNTEE Transelectrica S.A și să îi monitorizeze permanent cu scopul de a reduce gradul de expunerea al Companiei la efectele unor riscuri inerente (economico-financiare, comerciale, juridice, operaționale, etc.)

XI. Așteptări generale ale acționarilor cu privire la Consiliul supraveghere

Protecția mediului înconjurător

Consiliul de supraveghere se va asigura că CNTEE Transelectrica S.A. va dezvolta un program pe termen lung pentru asigurarea conformității în domeniul protecției mediului înconjurător.

Responsabilitate socială

Viziunea acționarului cu privire la responsabilitatea socială este aceea că prosperitatea afacerii este strâns legată de prosperitatea companiei.

Pe lângă responsabilitățile manageriale în cadrul companiei, Consiliul de supraveghere are o responsabilitate socială față de mediul în care operează, față de angajați și tot ceea ce se constituie în stake-holderi (mediu, acționari, angajați, creditori, organizații guvernamentale și nonguvernamentale etc.) ai companiei.

Acționarul se așteaptă cu membrii Consiliului de supraveghere să conducă procesele de business responsabil, să dezvolte o strategie de afaceri ce va avea în centru responsabilitate socială, astfel încât pe termen lung să contribuie la dezvoltarea durabilă a companiei